

Årsrapport 2015

Nasjonalbiblioteket

Innhald

Del I. Melding frå leiaren	2
Del II. Introduksjon til verksemda og hovudtal.....	4
Del III. Aktivitetar og resultat i året Samlingsutvikling	7
Formidling	8
Bibliotekutvikling.....	10
Del IV. Styring og kontroll i verksemda	14
Del V. Vurdering av framtidsutsikter.....	16
Del VI. Årsrekneskap	17
Kommentarar frå leiinga til årsrekneskapen 2015.....	17
Føremål.....	17
Stadfesting	17
Vurdering av vesentlege tilhøve.....	17
Tilleggsopplysningar.....	18
Prinsippnote til årsregnskapet for Nasjonalbiblioteket	19
Vedlegg 1:	23

Del I. Melding frå leiaren

Vi har som samfunn eit sterkt behov for å vite kvar vi kjem frå. Det er ved å kjenne fortida vår at vi kan forme framtida. Alle har vi som individ den same trøgen til å kjenne røtene våre, og skape identiteten vår i brytinga mellom fortida og samtida. Nasjonalbiblioteket har som hovudmål å sikre den publiserte historia vår i eit tusenårsperspektiv. Men tusenåret startar alltid dagen etter. Og ved at

for dei andre biblioteka i landet.

I overgangen mellom ei analog og digital offentlegheit blir både plattformane og dei media som biblioteka skal gje tilgang til endra, og likeins samfunnet som biblioteka verkar i. Nettet gjev tilgang til ei nærmest uendeleg mengde kunnskap, men gjev samstundes like stor tilgang til augneblinken. Vi ser paradoksal nok at teknologien som gjer det mogleg å utvide minnet, kunnskapen og medvitnet vårt, i like stor grad er med på å redusere den kunnskapen samfunnet har om si eiga historie. Behovet for biblioteka som folkeopplysrarar og danningsagentar blir derfor større, ikkje mindre, som følgje av den digitale revolusjonen. Dette krev at norske bibliotek tek på seg større oppgåver enn før, på same måten som bortfallet av møteplassar av ulike slag som post, bokhandel, samfunnshus og bedehus, krev at *biblioteka* utviklar seg til møteplassar, kulturarenaer og demokratiske arenaer for debatt i lokalsamfunnet. Denne utviklinga blir ikkje driven fram av at biblioteket ønskjer «å finne ei rolle», men av behova i det norske samfunnet.

I tråd med dette sette Nasjonalbiblioteket seg to nye mål i 2015. For det første skulle vi utvikle oss som Nasjonalbibliotek for fem Nasjonalbiblioteket gjer det lagra materialet tilgjengeleg og formidlar det til så mange som mogleg, er biblioteket med på å leggje grunnlaget for at vi kan kjenne fortida vår og ha ho med oss når vi skaper framtida.

Biblioteka er i ei brytingstid. Det gjeld særleg Nasjonalbiblioteket. I Noreg og resten av verda går nasjonalbiblioteka over frå å vere først og fremst institusjonar som arbeider for andre institusjonar, som universitet og andre bibliotek, til å bli det biblioteket som er i stand til å nå ut til alle innbyggjarane i landet. Samstundes får Nasjonalbiblioteket ei stadig viktigare rolle som utviklar og som nasjonal infrastruktur millionar menneske. Digitaliseringa av katalogar og ikkje minst samlingar har gjort at nasjonalbiblioteka i dag er dei biblioteka som kan nå lengst ut. Gjennom fleire år har Nasjonalbiblioteket i Noreg bygd ut eit stort digitalt bibliotek: i 2015 passerte det 3 millionar digitale objekt. Dette året er det sett i gang ei rekke prosjekt med sikt på å styrke formidlinga av samlinga vår, retta mot ålmenta. Auka fokus på utgjevingar, utstillingar og arrangement har gjeve målbare resultat, det er starta prosessar for å sikre tilgangsrettar til meir av materialet, og det er eit stort prosjekt i gang for å gje heimesider og tenester ein ny design. Det siste skal avsluttast i 2016. Alt hausten 2015 kan vi måle ei større interesse for tenestene og for bruk av tilboda til Nasjonalbiblioteket, etter kvart som institusjonen har styrkt formidlingsevna si.

Det andre målet var å forme folkebiblioteka som møteplassar, og vere med på å skape biblioteket for det 21. hundreåret. Med Nasjonal bibliotekstrategi, som blei lansert av kulturministeren i august 2015, fekk Nasjonalbiblioteket ein heilt sentral reiskap i dette arbeidet. Gjennom 2015 har Nasjonalbiblioteket delt ut over 40 millionar kroner i tippemidlar, etter ein ny modell der søknadshandsaminga er enklare og fokuset er retta mot kva biblioteka treng. I fyrste runden gjekk over halvparten av midlane til å utvikle biblioteka som møteplass. Samstundes har Nasjonalbiblioteket sett i verk prosessar for å kjøpe metadata til heile folkebiblioteksektoren, for å

utvikle eit brukargrensesnitt for dei som låner på nasjonalt biblioteksøk og for å samtale med forleggjararar, og andre relevante aktørar, om modell for e-bok i bibliotek.

Arbeidet med Nasjonal bibliotekstrategi har knytt Nasjonalbiblioteket og folke- og fylkesbiblioteka tettare saman, både ved at det er oppretta eit strategisk råd og gjennom mykje reising mellom deltarane. Bibliotekstrategien opnar òg for å auke innsatsen med sikte på å sikre det digitale innhaldet i folkebiblioteka. Institusjonen Nasjonalbiblioteket har vist stor kapasitet i 2015.

Samstundes som desse store nye satsingane er gjennomførte, har eit heilt nytt biblioteksystem, Alma, blitt testa og innført. Nasjonalbiblioteket er blitt godkjent som forskingsinstitusjon, og har levert webdewey og starta opp nytt automatlager. Dette har skjedd på same tid som Nasjonalbiblioteket har utført alle dei lovpålagde oppgåvene sine, og tatt i mot og katalogisert meir enn 425 000 ulike objekt, og digitalisert og lagt meir enn 525 000 nye objekt inn i det digitale biblioteket vårt.

På denne måten har vi auka kunnskapen om norsk kultur, offentlegheit og historie både for samtida og ettertida.

Oslo 02.05.2016

Aslak Sira Myhre

Direktør

Nasjonalbiblioteket

Del II. Introduksjon til verksemda og hovedtal

Nasjonalbiblioteket er eit bruttofinansiert forvaltingsorgan underlagt Kulturdepartementet.

Mandatet til Nasjonalbiblioteket er forankra i *lov om pliktavlevering*. I kraft av mandatet er Nasjonalbiblioteket ein viktig del av vårt nasjonale minne, ved at det samlar inn, registrerer for attfinning, tek vare på og formidlar alt som blir publisert i Noreg. I tillegg har Nasjonalbiblioteket ansvaret for å utvikle ein nasjonal bibliotekpolitikk, og skal gjennom virket sitt sjå til at norske bibliotek utviklar offentlege møtestader og debattarenaer i tråd med føremålsparagrafen i biblioteklova.

Nasjonalbiblioteket er òg infrastruktur for norske bibliotek gjennom tenester som utvikling og vedlikehald av bibliografiske standardar, nasjonalbibliografiar, depotbibliotek og felles biblioteksøk. Nasjonalbiblioteket er både infrastruktur for norsk forsking og godkjent som ein sjølvstendig forskingsinstitusjon. Til den faglege porteføljen hører òg ansvaret for ei norsk språkbankteneste, til bruk i forsking og næringsverksemd.

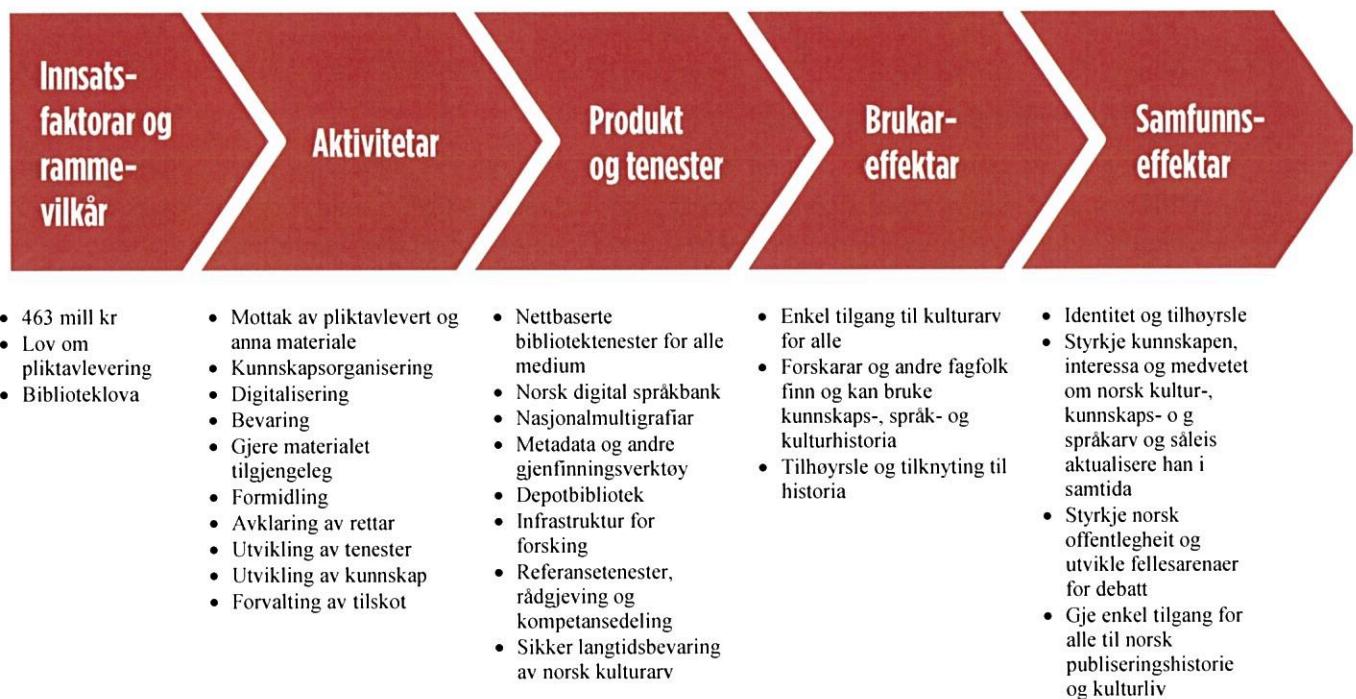
Nasjonalbiblioteket er lokalisert på Solli Plass i Oslo og i Mo i Rana. Til saman er det 422 tilsette, fordelt på 400 årsverk. Talet på tilsette er om lag likt fordelt mellom Oslo og Rana. Nasjonalbiblioteket er inndelt i tre store fagavdelingar med 100–130 tilsette og fire stabsavdelingar med 6–15 tilsette.

Nasjonalbibliotekets organisasjon

AVDELINGER											
Direktor Aslak Sira Myhre											
Assisterende direktør Roger Jøsevold											
SEKSJONER											
Tilvekt og kunnskapsorganisering TK Jonny Edvardsen	Digital bibliotekutvikling DBU Svein Arne Solbakk	Forskning og formidling FF Hege Stensrud Hæstøen (lst.)	Informasjon, utstillinger og jubileer Info / IUS Aslak Sira Myhre/Roger Jøsevold (funq.)	Sekretariat for bibliotekutvikling SBU Svein Arne Tønnesand	Økonomi, personal og juss OPJ Bernt Fjeldberg	Bygg og tekniske tjenester BTT Bjørn Skjervik					
Monografier, lyd og bilde Kjetil Rustad	DBU drift Thomas Langvann	Publikumsjenesten Inger Stenåsen	Bilder, trykk og konservering Arthur Tennoe	Konferanse Bernt Fjeldberg (funq.)	Teknisk Støle Baaten						
Pliktavlevering periodika Mona Lekås	DBU utvikling Svein Arne Brynjulf										
Kunnskapsorg. pliktavleverf materiale Karl Mathisen	Massedigitalisering Lisbeth Johannessen	Bøker og språk Trond Haugen (lst.)									
Magasin og materialhåndtering Gunnild Myrbæk	Objektdigitalisering Kjetil Iversen	Film og kringkasting Erik Aarsvold Hansen									
Kunnskapsorg. monografier Irene Hole	Film Lars Gaustad	Musikk Richard Gjems									
TK utvikling Hilde Haugås			Privatarkiv Bente Grannrud								
Depotbiblioteket Helen Solthel											

Nasjonalbibliotekets oppgåver og roller

I overgangen mellom ei analog offentlegheit og ei digital offentlegheit har Nasjonalbiblioteket sett seg mål om å sikre tilgang til kulturarven på dei nye digitale plattformene som veks fram. Å kunne vere til stades i dei digitale fora der det offentlege ordskiftet finn stad er ein føresetnad for å kunne nå generasjonane som veks fram i det 21. hundreåret. Berre på denne måten kan kulturarven aktualiseraast som identitetsskapar og faktor for tilhørsle i det offentlege ordskiftet. Men dette er ikkje tilstrekkeleg i kampen om tid og merksemd i det offentlege rom. I tillegg må kulturarven aktivt formidlast gjennom arrangement, offentlege ordskifte, publiseringar og utstillingar. Medan nettet vil vere den plattforma som rekk lengst ut skal Nasjonalbiblioteket på Solli plass utviklast til ein arena for desse aktivitetane og eit senter for aktiv formidling av kulturarven i det fysiske rom.

Nasjonalbibliotekets ressursar og ressursbruk

Talet på årsverk ha vore stabilt frå 2014 til 2015. Det som ser ut som ein nedgang av tildeling på post 21 heng saman med overgang til ny MVA-føring frå 2015. Det same gjeld veksten i lønsdelen.

Nøkkeltal frå årsrekneskapen	2013	2014	2015
Årsverk	382,4	399,4	400
Tildeling post 01–29	430,3	446,9	434,6
Utnyttingsgrad post 01–29	97,80 %	97,65 %	97,46 %
Lønsdel	48,00 %	48,70 %	51,38 %
Lønsutgifter per årsverk	540 533	545 497	571 514
Tildeling post 77	16,9	27,6	0

Tildeling post 78			5	0
Tildeling post 80		49,8	52,6	57,8

Skilnader i tildeling og lønsdel heng saman med overgang til nytt MVA-regime. Fleire detaljar om rekneskapsåret går fram av del VI i rapporten.

Jamstilling	2015						
	Totalt		Leiarstillingar		Andre stillingar		Løn K/M i %
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	
Nasjonalbiblioteket, tal	219	203	12	15	207	188	
Nasjonalbiblioteket, årsverk	202	198	12	15	190	183	49 %/51% av total lønnsmasse

Utvalde nøkkeltal frå verksemda

Nedgangen i tal på besøkande i Henrik Ibsens gate 110 frå 2013 til 2014 har fortsett i 2015 med ein nedgang på 6%. Denne nedgangen har nok samanheng med ei kraftig auke i bruk av det digitale biblioteket som gjekk opp med 22 % frå 2014 til 2015. Tala for digitalisering reflekterer dels at produksjonsløypene for bokdigitalisering gradvis er tatt i bruk til tidsskrift og dels at sjølve digitaliseringsprosessen er endra frå høgeffektiv automatskanning til meir tidkrevjande autoblaskanning. Det siste skuldast at vi no digitaliserer bøker vi har færre eksemplar av og dermed ikkje kan demontere dei. Når det gjeld notemanuskript reflekterer nedgangen dei siste to åra etterspurnaden frå dei eksterne samarbeidspartane i musikkarvprosjektet. For ei meir omfattande skildring av aktivitetar og resultat sjå del III.

Utvalde nøkkeltal frå verksemda	2013	2014	2015
Besøk			
Tal besøkande i Henrik Ibsens gate 110	187 617	176 886	166 204
Besøk på nb.no (det digitale biblioteket)	2 700 000	4 088 000	4 987 000
Innhald i eit utval digitale tenester			
Bøker tilgjengelege i bokhylla-avtala	137 000	169 000	202 000
Aviser tilgjengelege i alle norske bibliotek	350 000	456 000	597 000
Utvalde produksjonstal frå digitaliseringsprogrammet			
Bøker – tal sider	9 700 000	8 700 000	5 400 000
Avissider	3 200 000	3 700 000	3 750 000
Foto	52 000	40 000	49 000
Tidsskrift – sider		500 000	1 500 000
Lyd frå truga format – eininger	3 800	4 300	5 200
Musikkarv – notemanuskript – sider	56 000	41 000	29 000

Det blei ikkje gjennomført særskilte jamstillingstiltak ved Nasjonalbiblioteket i 2015

Del III. Aktivitetar og resultat i året

Nasjonalbibliotekets overordna oppgåve er å ta vare på og formidle historia til norsk offentlegheit, uavhengig av kva medium eller plattform ho kjem til uttrykk på. I tillegg til å utvikle og handsame staten si rolle i nasjonal bibliotekspolitikk. Oppgåvene er skrive inn i to hovudmål i tildelingbrevet for 2015;

1. sikre og bevare pliktavlevert materiale og andre samlinger og arbeide aktivt for å gjøre samlingene og informasjon om disse tilgjengelig i originalformat og på digitale plattformer
2. bidra til at biblioteksektoren styrkes som aktiv formidler av kunnskap og kulturarv og legge til rette for at folkebibliotekene blir aktuelle og uavhengige møteplasser og arenaer for offentlig samtale og debatt.

Mesteparten av det Nasjonalbiblioteket gjer for å fylle desse oppgåvene er ikkje nedfelt i styringsmål som skifter frå år til år, men blir reflektert i det jamne arbeidet med å ta vare på og utvikle samlinga, formidle ho til forskrarar og offentlegheit, gjere ho tilgjengeleg for fleire gjennom digitalisering og nettenester og å utvikle ny kunnskap gjennom å leggje til rette for både eiga og andre si forsking. I 2015 har Nasjonalbiblioteket varetatt alle desse oppgåvene, og i tillegg hatt eit særskild fokus på utviklinga og implementeringa av den nasjonale bibliotekstrategien som blei lagd fram av kulturminister Thorhild Widvey i august. Det har og blitt lagd særleg vekt på å styrke formidlinga av det nasjonale minnet, og utvikle samarbeidet med biblioteksektoren. Her følgjer ei kort oppsummering av arbeidet på dei ulike felta i 2015.

Samlingsutvikling

Nasjonalbiblioteket har i 2015 auka kunnskapen om den norske publiserte historia ved aktivt å supplere samlinga, og katalogisere, registrere og gjere tilgjengeleg gammalt materiale. Nasjonalbiblioteket har dokumentert året 2015 og tatt vare på alt pliktavlevert materiale i eigna magasin, og likeins digitalt materiale i digitalt sikringsmagasin.

Det blei pliktavlevert om lag like mykje materiale i 2015 som i 2014. Unnataket har vore innhausting av norske nettdomene og mottak av kringkastingsmateriale. Talet på innhausta nettdomene har auka frå 1200 til 1850 i 2015. Dette har gjeve ein vesentleg auke i talet på innhausta nettdokument. Gjennom 2015 blei det hausta inn ca. 7,7 milliardar filer. Mellom anna er nettstader knytte til høgare undervisning i Noreg lagde til innhaustinga i 2015. Auken av pliktavlevert kringkastingsmateriale kjem av at det i 2015 kom til to nye radiokanalar og ein ny fjernsynskanal, slik at det ved utgangen av året blei levert innhald frå 12 radiokanalar og 12 fjernsynskanalar.

I 2015 blei det gjort nokre innkjøp for å supplere samlinga. Av kjøpa vil vi særskilt nemne eit musikkmanuskript etter komponist Christian Sinding, brev etter Nikolaj Astrup, Gustav Vigeland og Fridtjof Nansen, og to av fire bevarte filmar som søstrene Egede-Nissen produserte i Tyskland på 1910-tallet.

Viktigare enn kjøpa er alltid dei mange gåvane Nasjonalbiblioteket får frå institusjonar og privatpersonar. I 2015 er vi særleg takksame for arkiv etter komponistane Arne Nordheim og Eivind Groven; arkiv etter Cecilie Løveid, Tramteatret, Jon Bing, Kunstnarforeininga og Oskar Braaten; arkiv etter Vibeke Løkkeberg og Terje Kristiansen.

Ved å utvide og utvikle samlinga har Nasjonalbiblioteket i 2015 gjort ein større del av den felles historia vår tilgjengeleg, og tatt vare på det publiserte materialet frå 2015 i eit tusenårsperspektiv. Dette er det viktigaste tilskotet vårt til det norske samfunnet.

Samlingsstorleik per 31.12.2015:

Materialtyp	Digital tilvekst	Digital samling	Analog samling	Einingstyp
Aviser	200 030	1 022 357	5 532 240	Hefte
Bilete	49 252	752 433	2 071 503	Tal
Bøker	37 614	439 889	2 835 374	Bind

Handskrifter og notemanuskrift	68 157	559 746	>16 000 000	Sider
Film	1 977	12 748	344 492	Rull/kassett
Kart	-	-	59 670	Tal
Musikk/lydopptak	5 209	32 377	217 822	Band, plater o.l.
Notetrykk	-	-	79 154	Tal
Plakatar	1 731	13 303	124 620	Tal
Postkort	-	-	264 004	Tal
Radio	105 333	1 029 289	1 816 551	Timar
Småtrykk	-	-	2 649 546	Tal
Tidsskrift	8 858	13 999	4 644 075	Hefte
Fjernsyn	97 628	677 423	960 187	Timar

Denne tabellen omfattar registrert materiale, både norsk og utanlandsk. For nokre materialtypar er det fleire analoge eksemplar. Totaltala seier derfor ikkje noko om kor mange unike titlar Nasjonalbiblioteket eig.

Formidling

Nasjonalbiblioteket har i 2015 sett i gang eit større arbeid med å styrke formidlinga retta mot ålmenta. Føremålet er både å auke interessa for og kunnskapen om den publiserte historia, og å gjere Nasjonalbibliotekets digitale bibliotek meir kjent.

Som i dei førre sju åra hadde Nasjonalbiblioteket i 2015 ein auke i bruken av det digitale biblioteket, nb.no. Tal besøk på nett auka med 22 % frå året før. Bokhylla auka med 41 000 nye titlar i tenesta, og tal besøk auka med 36 %. I avistenesta som gjev tilgang til historiske avisarkiv i alle norske bibliotek, auka talet på digitale avishefte med 141 000 eksemplar, og besøket med 34 %. Ein del tidsskrift har òg kome inn i det digitale biblioteket i 2015, og besøket på tidsskrifta er meir enn dobla frå året før.

Publikumsbesøket på Solli plass til lesesalar, arrangement og utstillingar var 166 200. Dette er ein nedgang frå 176 000 året før. Tal for utlån av materiale og bruk av lesesalane syner ein liten nedgang frå året før. Nasjonalbiblioteket reknar med at det er ein samanheng mellom digitaliseringa, den auka bruken av det digitale materialet og nedgangen i bruk av det fysiske materialet.

I 2015 blei det produsert to hovudutstillingar: ei jazz-utstilling som viste noko av det nye tilfanget til Nasjonalbiblioteket, og ei Agnar Mykle-utstilling i samband med Mykle-jubileet. Det blei produsert to utstillingar lagde til rette for bibliotek. Totalt blei det avvikla 142 tilskipingar i Nasjonalbiblioteket. Av desse var 24 fagseminar og 118 arrangement for eit allmennpublikum. Besøkstalet til utstillingane auka med dryge 20 % til 7000, medan publikumsauken til arrangementa var på vel 120 %, til 8200 besøkande.

På musikkfeltet opna Nasjonalbiblioteket ein notebase med verk av norske samtidskomponistar hausten 2015. Dette er eit viktig tiltak for å leggje til rette for auka bruk av verka til norske samtidskomponistar. Eit mål som norske komponistar har ønskt seg i fleire år.

Nasjonalbiblioteket starta hausten 2015 ei ny satsing på arrangement, utstilling og utgjevingar for å styrke formidlinga av det norske minnet. Samstundes blei det sett i gang eit arbeid med å relansere NB.no i 2016. Alt hausten 2015 gjev dette arbeidet resultat i vesentleg auka besøkstal på arrangement, større offentleg merksemd om Nasjonalbibliotekets formidling og større etterspurnad etter utgjevingar.

Nasjonalbiblioteket har i 2015 gjort ein viktig innsats for å auke kunnskapen om historia til det offentlege Noreg. Innsatsen skjer som eit samspel mellom den fysiske bibliotektenesta på Solli plass, dei digitale tenestene og den aktive formidlinga i form av arrangement, utgjevingar og utstillingar. Det blei òg lagt eit grunnlag for ei vidare styrking av dette samspelet i 2016.

Som ein lekk i arbeidet med å gjenbruke innhald som har falle i det fri vil Nasjonalbiblioteket lisensmerke dette innhaldet. Målet var å gjere dette i 2015, men på grunn av kapasitetsproblem i samband med det store biblioteksystemskiftet blei ikkje dette mogleg å prioritere dette året.

FoU i Nasjonalbiblioteket

Å vere infrastruktur for norsk forsking er ein viktig del av samfunnsoppdraget til Nasjonalbiblioteket. I dei siste åra har Nasjonalbiblioteket deltatt i stadig fleire forskingsprosjekt finansierte av Norges forskningsråd.

I 2015 fekk Nasjonalbiblioteket status som sjølvstendig forskingsinstitusjon. Den nye statusen vil først og fremst få konsekvensar for høvet til å initiere og stå som prosjekteigar for forskings- og infrastrukturprosjekt finansierte av forskingsrådet.

Attåt ei rekkje prosjekt der deltakinga frå Nasjonalbiblioteket har dreia seg om tilgang til analoge og digitale samlingar, tenester og digitalisering, har Nasjonalbiblioteket levert sjølvstendige, faglege tilskot til fire ulike forskingsprosjekt i 2015. I tillegg har Nasjonalbiblioteket i 2015 produsert 17 vitskaplege artiklar, to monografiar, ein antologi og ei doktorgradsavhandling.

FoU-arbeidet i Nasjonalbiblioteket er styrkt i 2015, både gjennom eigne bidrag til forskingsprosjekt om historia til den norske offentlegeita, og ved å leggje dei fysiske og digitale samlingane til rettes for forsking hjå andre institusjonar. Gjennom statusen som sjølvstendig forskingsinstitusjon har Nasjonalbiblioteket fått ein reiskap som er naudsynt for å kunne utvide og utvikle det nasjonale minnet.

Som ein reiskap til bruk i kvantitativ tekstanalyse blei eit N-gramsøk gjort tilgjengeleg i ein beta-versjon til bruk mot språkbankens tekstkorpus hausten 2015.

Publikasjonar

Nasjonalbiblioteket har i 2015 hatt ein full gjennomgang av utgjevingsporteføljen til institusjonen, og knytt til seg ein forleggjar/redaktør for å styrke og revitalisere dette arbeidet. Tidsskriftet NB21 og Bibliotheca Nova blei lagt ned dette året, og er erstatta av eigne nettsider for bibliotekutvikling og auka satsing på publisering i eksterne tidsskrift.

Nota Bene: tre utgjevingar

NB21: to utgjevingar.

Bibliotheca Nova: to utgjevingar

NB kjelder: sju utgjevingar

Dag Solstad les Olav Duun

I 2015 var det 3306 oppslag i pressa om Nasjonalbiblioteket, mot 3802 i 2014. Det er ein jamm oppgang i talet på omtaler av NB på vekesbasis; den samla nedgangen kjem i hovudsak av at det i 2014 var stor omtale av tre enkelthendingar på internasjonale nettsider.

Bibliotekutvikling

Regjeringa la hausten 2015 fram Nasjonal bibliotekstrategi for perioden 2015-2018.

Nasjonalbibliotekets viktigaste arbeid med bibliotekutvikling i 2015 har vore å gje innspel til denne strategien, og frå og med august sørge for at han blir gjennomført.

I juli 2015 presenterte Nasjonalbiblioteket folkebibliotekstatistikken for 2014. Statistikken viste at bokutlånet i norske bibliotek heldt seg stabilt. Det same gjeld depotbiblioteket, der utlånet gjekk opp med 5000 til 185 000 utlån. For 2014 blei det registrert ein auke i talet på arrangement i biblioteka i høve til 2013, frå 14 813 arrangement i folkebiblioteka i 2013 til 18 263 arrangement i 2014.

I samband med arbeidet med nasjonal bibliotekstrategi blei det gjennomført ei gransking i folkebiblioteka om bruken av utviklingsmiddel. Nesten 60% av folkebiblioteka i landet har i dei siste fem åra tatt mot utviklingsmiddel frå Nasjonalbiblioteket.

Arbeidet med å etablere eit felles nasjonalt biblioteksøk er ført vidare i 2015 og ein pilot av dette er testa ut i fullskala i eit utval av norske bibliotek.

I statsbudsjettet for 2015 blei satsinga på folkebibliotek styrkt ved at tilskotet til prosjekt og utviklingstiltak auka med 20 millionar kroner. Det er no sett av 48,5 millionar til utviklingsmiddel, finansiert av spelemiddel frå Norsk tipping. Nasjonalbiblioteket gav hausten 2014 26 millionar kroner til utviklingsprosjekt i fag- og folkebibliotek for 2015. Hausten 2015 blei det lyst ut midlar til arenautviklingstiltak i tråd med ny modell for utviklingsmidlar i nasjonal bibliotekstrategi. Nasjonalbiblioteket fekk rekordmange søknader frå 250 folkebibliotek på til saman 78 millionar kroner.

Hausten 2015 lanserte Nasjonalbiblioteket tenesta *webdewey*, samstundes som arbeidet med å levere gratis metadata, felles biblioteksøk og nasjonale autoritetsregister blei starta opp. Til saman utgjer dette grunnstamma i ein digital nasjonal infrastruktur for

biblioteksektoren. Nasjonalbiblioteket er ein viktig pådrivar for utviklinga av digitale bibliotekressursar, både gjennom slike nasjonale tenester og ved å leggje til rettes for lokal utvikling av nye tenester gjennom utviklingsmidla.

Nasjonalbiblioteket innvilga i 2015 to dispensasjonar frå § 5 i lov om folkebibliotek, noko som er langt lågare enn åra før (11 i 2014).

Nasjonalbiblioteket har i 2015 auka innsatsen retta mot biblioteksektoren, mellom anna gjennom nyttilsettingar. Dette styrkjer bibliotekstatistikken og aukar kompetansen på arenautvikling. Kontakten mellom Nasjonalbiblioteket og folkebiblioteksektoren har hatt høg prioritet i samband med bibliotekstrategien, og frå juni til nyttår 2015 har Nasjonalbiblioteket vitja 42 lokale bibliotek og 12 fylkesbiblioteksamlingar for å skape auka kompetanse på arenautvikling. I tillegg har det vore gjennomført ei rekke andre besøk i bibliotek landet rundt.

Mål og resultat

Nasjonalbibliotekets to hovedmål med tilhøyrande styringsparametar er følgjande:

Hovedmål I:

Nasjonalbiblioteket skal sikre og bevare pliktavlevert materiale og andre samlingar og arbeide aktivt for å gjere samlingane og informasjon om desse tilgjengeleg i originalformat og på digitale plattformer.

Styringsparameter for hovedmål 1	Måltal:	Resultat:	
		2014	2015
Avlevert materiale registrert, bevart og tilgjengeleg for brukarane innan seks veker	95 %	95 %	90 %*
Innhold i digitalt sikringsmagasin gjort tilgjengeleg på Internett eller i lokala til Nasjonalbiblioteket 4 veker etter digitalisering	80 %	98 %	91 %

*Resultatet er lågare enn måtalet. I samband med overgangen fra biblioteksystemet Bibsys til Alma blei all registrering stoppa i ein periode i november og desember. Fram til då var resultatet nærmere 97%.

Hovedmål II: Nasjonalbiblioteket skal bidra til at biblioteksektoren styrkast som aktiv formidlar av kunnskap og kulturarv, og legge til rette for at folkebiblioteka blir aktuelle og uavhengige møteplassar og arenaer for offentleg samtale og ordskifte:

Styringsparameter for hovedmål 2	Måltal:	Resultat:	
		2014	2015
Del av fjernlånstinginger som skal vere utsende i løpet av påfølgjande arbeidsdag	95 %	-	X*
Del av Nasjonalbibliotekets utstillingar som skal vere lagde til rettes for og tilbode lokale bibliotek	50 %	100 %	100 %

*Grunna skifte av biblioteksystem hausten 2015 har det ikkje vore mogleg å få ut dette talet.

Nasjonalbiblioteket skal fremje utviklinga av digitalt innhald og digitale tenester

I tillegg til desse styringsparametrane er det sett opp ei rekke resultatmål under dei to hovudmåla.

For hovudmål 1 gjeld desse resultatmåla:

Nasjonalbiblioteket skal i 2015:

- 1.1 ha ei relevant og sikra samling som er tilgjengeleg for bruk.
- 1.2 auke bruken av samlinga ved hjelp av aktive formidlingstiltak
- 1.3 utgje nye publikasjonar i serien NotaBene og NB-kjelder
- 1.4 etablere eit N-gramsøk til bruk mot Nasjonalbibliotekets tekstkorpus i språkbanken
- 1.5 gjere digitalt tilgjengeleg alle noteverk i basen som omfattar norske samtidskomponistar
- 1.6 lisensmerke alt innhald på nett som har falle i det fri slik at det enklare kan gjenbrukast av andre

2 Nasjonalbiblioteket skal i 2015:

- 2.1 vere ein pådrivar i utviklinga av ein nasjonal bibliotekpolitikk
- 2.2 vere infrastruktur for bibliotek i Noreg
- 2.3 etablere utviklingstiltak som gjer norske bibliotek betre i stand til å fylle oppgåva som arena for offentleg samtale og ordskifte
- 2.4 etablere eit felles nasjonalt biblioteksøk med direkte boktinging som eit tenestetilbod i alle bibliotek i Noreg
- 2.5 evaluere bibliotekutviklingsmidla i løpet av fyrste kvartal 2015.

Resultata for desse måla er omtala i teksten over. Det einaste feltet der resultatet ikkje er i samsvar med målet er under 1.6. Dette er og forklart i teksten.

Del IV. Styring og kontroll i verksemda

Nasjonalbiblioteket nyttar mål- og resultatstyring som det grunnleggjande styringsprinsippet sitt. Nasjonalbiblioteket viser til at samla måloppnåing er god, jf. del III.

Nasjonalbiblioteket har i fleire år sett i verk tiltak for å byggje opp eit føremålstenleg system for heilskapleg styring og kontroll. Den overordna risikovurderinga leiinga gjennomfører kvart år syner at risikobiletet gjennomgåande er lågt.

Nasjonalbiblioteket har i 2015 hatt fokus på å setje i verk informasjonssikringstiltak i samsvar med plan for sikring av informasjonstryggleik, som blei sendt over til Departementet og Riksrevisjonen i samband med avslutninga av rekneskapsåret 2013. Det har òg vore eit arbeid i gang for å utvikle systema for internkontroll og risikostyring vidare.

Årlege handlingsplanar omtalar og set opp mål for aktiviteten til Nasjonalbiblioteket. Gjennom året blir handlingsplanane reviderte og risikovurderte m.o.t. måloppnåing. Ressursbruk og effektivitet blir følt opp gjennom arbeidsplaner og produksjonsmål.

Nærare omtale av tilhøve knytte til styring og kontroll i Nasjonalbiblioteket

Intern økonomiinstruks og internt disponeringsskriv

Nasjonalbiblioteket gjennomfører årleg detaljerte budsjettgjennomgangar på alle nivå. Dei føringane som kjem kvart år når rammene blir tildelte, blir implementerte i planar og budsjett. Ved inngangen til året får den enkelte leiar (avdelingsdirektør) tildelt rammer og fullmakter. Dette skjer gjennom Internt disponeringsskriv som blir følt opp gjennom månadlege rapporteringar.

Innkjøp

Nasjonalbiblioteket har innført E-handel og KRG (konkurransegjennomførings-verktøy). I tillegg blir alle større innkjøp kvalitetssikra av jurist og controller, for å styrke kvaliteten på innkjøpa og sikre at økonomireglerverket i staten blir følt.

Innføring av standard kontoplan, ny økonomimodell og periodisert rekneskap

Nasjonalbiblioteket implementerte ny økonomimodell basert på ny statleg standard kontoplan i 2013. Dei venta verknadene av ny statleg rekneskapsstandard kan ikkje realiserast før verktøya har vore gjennom ei vesentleg oppgradering, særskilt med tanke på rapportar om verksemddsstyring. Dette kan venteleg ikkje setjast i verk før tidlegast våren 2017. Ein vurderer det likevel slik at dagens rekneskapsrapportering gjev eit påliteleg nok grunnlag for avgjersler og styring.

Samfunnstryggleik og beredskap

Nasjonalbiblioteket blei ved inngangen av året 2014 gradert som skjermingsverdig objekt av NSM. I etterkant er dette følt opp gjennom fleire møte med ulike statlege organ om konsekvensar og tiltak. Parallelt går det føre seg ein dialog med KUD om sjølve graderinga.

Tilhøve departementet har bede Nasjonalbiblioteket om særskilt fokus på:

Oppfølging av vesentlege tilhøve som Riksrevisjonen har peikt på

Nasjonalbiblioteket hadde ein revisjonsgjennomgang av informasjonstryggleiken i 2013. Gjennomgangen avdekte einskilde tilhøve der tryggleiken ikkje var god nok. Som tilsvart sette Nasjonalbiblioteket i verk både strakstiltak og ei tiltakspakke for å rette på tilhøva. Riksrevisjonen vurderte tiltakspakka som tilstrekkeleg. Nasjonalbiblioteket har òg i 2015 følgt opp denne tiltakspakka i samsvar med planen.

Tidstjuvar i forvaltinga (fellesføring frå tildelingsbrev)

Nasjonalbiblioteket har signalisert at på avgrensa område kan folk oppleve det som vanskeleg å vere i kontakt med verksemda. Brukargranskingar stadfester det inntrykket verksemda har om at denne grenseflaten fungerer svært godt. Det er likevel gjeve eit innspele på eit overordna sektornivå.

Den enkelte borgaren kan oppfatte det som "byråkratisk" og/eller vanskeleg å måtte ta seg fysisk fram til eit bibliotek for å nytte bibliotektenesta. For somme er avstanden til nærmeste bibliotek eit hinder for bruk. Nasjonalbiblioteket gjer framlegg om å utvikle og implementere eit biblioteksøk som gjer det mogleg å tinga materiell frå depotbibliotek med leveranseadresse heime hjå den enkelte. Når låneperioden er over, kan ein levere materiellet på nærmeste bibliotek for retur. Dette framlegget til løysing vil kunne betre opplevd service frå sektoren.

Del V. Vurdering av framtidsutsikter

Nasjonalbiblioteket er framleis godt rusta for vidare drift.

Dei fysiske rammene i Mo i Rana og Oslo, dei økonomiske rammene slik dei er gjevne over statsbudsjettet i 2016 og den samlingskunnskapen og fagkompetansen som finst i staben, gjer Nasjonalbiblioteket i stand til å oppfylle dei pliktene som er pålagde gjennom lov om pliktavlevering og tildelingsbrev frå Kulturdepartementet.

Nasjonalbiblioteket planlegg dei neste åra ei auka satsing på å formidle eigne samlingar, og på å styrke arbeidet med utviklinga av folkebiblioteka. Denne satsinga vil skje innanfor ramma av Nasjonalbibliotekets samfunnssoppdrag, nedfelt i tildelingsbrev og bibliotekstrategien til regjeringa. Aktiviteten blir finansiert gjennom årlege budsjettildelingar, tippemiddel og samarbeid med private aktørar.

Nasjonalbiblioteket vil dei neste åra bli stadig viktigare for drifta av norske bibliotek og for den enkelte borgar. Gjennom det digitale biblioteket og dei moglegheitene det gjev for å orientere seg i historia, litteraturen, musikken, filmen og avisene, vil innbyggjarane i Noreg få eit unikt tilbod. Det er eit fundament for det demokratiske ordskiftet for å finne sin eigen identitet og si eiga historie. Digitaliseringa demokratiserer kunnskapen om Noreg, og kan potensielt sett gjere oss meir medvitne om kven vi er. På same viset er det ein føresetnad for dei som kjem til landet, dei som skal integrerast i eit norsk samfunn, at me kjenner vår eiga historie og kan formidle ho til dei. I dei neste åra vil Nasjonalbiblioteket utvikle Solli plass til eit senter for kulturformidling som saman med det digitale biblioteket vil vere ein del av grunnstammen i forteljinga om Noreg.

For biblioteka gjer så vel digitalisering som formidling at dei får nye reiskapar dei kan nytte i formidlinga si. Samstundes vil gjennomføringa av bibliotekstrategien gjere at Nasjonalbiblioteket blir endå viktigare som infrastruktur for biblioteknoreg. Det er på Nasjonalbiblioteket katalogen vil finnast, biblioteksøket, metadata, elektroniske ressursar og tilgangar. Det gjer Nasjonalbiblioteket til eit senter ikkje berre for forsking og formidling, men for bibliotektenester for heile landet, med Rana som senter for fjernlån, katalog og digitale tenester.

Ei slik utvikling dei neste åra vil først og fremst gje breidda i befolkninga eit styrka bibliotektilbod både på nett, og gjennom fysiske lokale, formidling, arrangement og bøker.

Eit vilkår for at Nasjonalbiblioteket skal kunne tilby tenester på dagens nivå og ut ifrå ambisjonen i bibliotekstrategien, er ei vidare utbygging av fysisk og digital lagringskapasitet og kompensasjon for dei auka kostnadene dette fører med seg.

Del VI. Årsrekneskap

Kommentarar frå leiinga til årsrekneskapen 2015

Føremål

Nasjonalbiblioteket er eit bruttofinansiert forvaltingsorgan underlagt Kulturdepartementet. Nasjonalbibliotekets mandat er forankra i lov om pliktavlevering. I tillegg er Nasjonalbiblioteket pålagt ein del andre oppgåver. Nasjonalbiblioteket har ansvar for utviklinga av ein nasjonal bibliotekpolitikk, og skal gjennom virket sitt vere med på å utvikle norske bibliotek til offentlege møtestader og debattarenaer i tråd med føremålsparagrafen i biblioteklova. Nasjonalbiblioteket har òg ansvaret for ei norsk språkbankteneste til bruk i forsking og næringsverksemeld.

Nasjonalbiblioteket fører rekneskapen etter ny statleg rekneskapsstandard (SRS). Denne blei innført 01.01.2013. I tillegg følgjer ein kontantprinsippet.

Stadfesting

Årsrekneskapen er avgjort i samsvar med reglar om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 frå Finansdepartementet og krav frå KUD i instruks om økonomistyring. Eg meiner rekneskapen gjev eit dekkande bilet av disponible løyingar, rekneskapsførte kostnader, inntekter, eigendelar og gjeld i verksemda.

Vurdering av vesentlege tilhøve

Oppstilling av løyvingsrapportering for rekneskapsåret 2015

Løyvingsrapporteringa viser at dei samla løyvingane i 2015 har vore 536,5 mill. kr. Av desse høyrer 57,8 mill. kr. til post 80 og 33,5 mill.kr. er investeringar.

Verksemda er tilpassa dei tildelte løyvingane, og den rekneskapsmessige statusen er følgt kontinuerleg opp med rapportering frå avdelingane og oversyn over interne budsjett disposisjonar. I samsvar med den periodiserte rekneskapen (sjå resultatoppstilling og balanseoppstilling) er årets resultat på -3,2 mill. kr., mot 1,5 mill. kr. i 2014. Sjå detaljert oppsett i resultatregnskapsoppsett og forklaring på avvik til løn og driftskostnadar i note 2 og 3.

Frå 2015 er post 77 avvikla. Utviklingsmidlane er flytta og blir tildelt via spelemidlar. På grunn av dette er samla utbetalingar til tilskot for postane 77 og 80 redusert med 26 mill. kr. frå 2014. Det blei i 2015 løyvt 57,8 mill. kr. til post 80. Heile løyvinga er nytta.

For rekneskapsåret blei det tildelt 48,5 mill.kr. i satsingsmidlar – spelemidlar. Av desse er 4,8 mill.kr. nytta til å administrere ordninga. Administrasjon av ordninga gjeld i hovudsak lønsmidlar til sakshandsaming ved tildelingar. Det er òg nytta midlar til vidareutvikling av søknadsportal og administrative kostnader innanfor rekneskap og revisjon. Det blei utbetalt 26 mill.kr. delt på 90 prosjekt. I tillegg blei det utlyst 24,5 mill.kr. hausten 2015, med venta utbetaling i januar/februar 2016.

Oppstilling av løyvingsrapport for 2015 - nytta

Rapporten er ei oppstilling av rørsler i kontantrekneskapen, og syner at utgifter til drift og investeringar summerte seg til kvar for seg kr 437,5 mill.kr. og 25,7 mill.kr., medan netto rapportert til løyvingsrekneskapen er på 511,2 mill.kr. Mellomverande med statskassa utgjorde -9,7 mill.kr. i 2015.

Frå rekneskapsåret 2015 er det søkt om overføring av 11,4 mill.kr. for post 01, og 7,3 mill.kr. for post 45 til rekneskapsåret 2016 .

Rekneskapen for verksemda elles

Den bokførte verdien av varige driftsmidlar er redusert med 8,8 mill.kr. frå 2014, og var i 2015 på 72 mill. kr. Nærare informasjon om tilgangar og avskrivingar går fram av note 4 og 5.

Omløpsmidlane har auka med 2 mill.kr. frå 2014. Det kjem av at posten «andre fordringar» har auka, sjå spesifikasjon i note 14.

Det var ein auke på annan kortsiktig gjeld med 2,2 mill.kr. Sjå spesifikasjon i note 18.

Det er sett av 0,89 mill.kr til venta tap på krav, etter ei vurdering av fordringsmassen, sjå note 13.

Sjå elles vedlagde oppstillingar og notar.

Tilleggsopplysningar

Riksrevisjonen er ekstern revisor og godkjenner årsrekneskapen for Nasjonalbiblioteket. Årsrekneskapen er ikkje ferdig revidert per d.d., men revisjonsmeldinga er venta å liggje føre i 1. tertial 2016. Meldinga er unntatt offentleg innsyn fram til Stortinget har tatt mot Dokument 1 frå Riksrevisjonen, men vil bli publisert på Nasjonalbibliotekets nettsider så snart dokumentet er offentleg.

Oslo 02.05.2016

Aslak Sira Myhre
Direktør
Nasjonalbiblioteket

Prinsippnote til årsregnskapet for Nasjonalbiblioteket

Årsrekneskapen for Nasjonalbiblioteket er utarbeidd og avgitt etter nærmere retningslinjer fastsette i reglane om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 frå Finansdepartementet og krav frå KUD i instruks om økonomistyring. Oppstillinga av løvingsrapporteringa omfattar ein øvre del med løvingsrapportering og ein nedre del som syner summane NB står oppført med i kapitalrekneskapen.

Oppstilling av artskontorrapporteringa har ein øvre del som syner kva som er rapportert til statsrekneskapen etter standard kontoplan for statlege verksemder, og ein nedre del som viser grupper av kontoar som går inn i mellomverande med statskassa.

Oppstillinga av artskontorrapporteringa og løvingsrapporteringa er utarbeidd etter dei same prinsippa, men gruppert etter ulike kontoplanar. Prinsippa korresponderer med krav i reglane punkt 3.5 om korleis NB skal rapportere til statsrekneskapen. Sumlina «Netto rapportert til løvingsrekneskapen» er lik i både oppstillingane.

På line med alle statlege verksemder er NB knytt til statens konsernkontoordning i Noregs Bank, i samsvar med krav i reglane pkt. 3.8.1. NB får ikkje tilført likviditet gjennom året. Ved overgangen til nytt år blir saldoen nullstilt på den enkelte oppgjerskontoen.

Løvingsrapportering

Løvingsrapporteringa viser rekneskapstal som Nasjonalbiblioteket har rapportert til statsrekneskapen. Den er stilt opp etter dei kapitla og postane i løvingsrekneskapen som NB har fullmakt til å disponere. Oppstillinga viser alle finansielle eigendelar og plikter NB står oppført med i statens kapitalrekneskap. Kolonnen Samla tildeling syner kva NB har fått stilt til rådvelde i tildelingsbrevet med tillegg, saman med overførte midlar frå rekneskapsåret 2014, for kvar kombinasjon av kapittel/post.

Artskontorrapportering

Artskontorrapporteringa viser rekneskapstal Nasjonalbiblioteket har rapportert til statsrekneskapen etter standard kontoplan for statlege verksemder. Nasjonalbiblioteket har ein trekkrett for disponible tildelinger på konsernkonto i Noregs bank. Tildelingane skal ikkje inntektsførast, og blir derfor ikkje viste som inntekt i oppstillinga.

Note 7 til artskontorrapporteringa viser skilnader mellom avrekning med statskassa og mellomverande med statskassa.

Rapportering etter verksemderrekneskap

Driftsresultatet for 2015 blei -3,1 mill. kr., mot 1,5 mill. kr. førre året. Årsaka til endringa er forklart i note 2 og 3.

Av notane 1–18 går det fram ei nærmare spesifisering av elementa i resultat- og balanserekneskapen.

Balanserekneskapen viser ein reduksjon i eigendelar på 7,2 mill. kr. frå 2014. Av dette har anleggsmidlar gått ned med ein verdi på 8 mill. kr., medan omløpsmidlar er auka med 2,0 mill. kr.

Reduksjonen på anleggsmidlar kjem hovudsakleg av innkjøp av driftslausøyre, inventar o.l. (sjå note 5 for nærmere informasjon).

Auken av omløpsmidlar kjem av at andre fordringar har auka, sjå note 14.

På gjeldssida har annan kortsiktig gjeld auka med tilnærma 2,2 mill. kr., sjå note 18.

OPNINGSBALANSE

Utarbeidingsa av opningsbalansen legg til grunn at bruksverdien tufta på gjenkjøpsverdi representerer verdien for fysiske eigendelar, medan verkeleg verdi blir nytta når det gjeld finansielle eigendelar. Fastsettinga av gjenkjøpsverdien tek omsyn til slitasje og elde, teknisk funksjonell standard og andre tilhøve som har noko å seie for verdifastsettinga.

Alle immaterielle eigendelar og varige driftsmidlar er dokumenterte med tilvising til kjøpsdokument relaterte til faktura- eller vedleggsnummer. Unnataket er delar av kontorinventaret, som dels er rekna ut sjablongmessig og dels med tilhøyrande dokumentasjon/forklaring.

Finansieringa av anleggsmidlar (eksklusivt finansielle anleggsmidlar) som blei inkluderte i opningsbalansen for første gong, blei klassifisert som ei langsiktig plikt. Denne plikta blir løyst opp i takt med avskrivinga av dei anleggsmidlane som finansieringa dekkjer.

For omløpsmidlane blei verkeleg verdi nytta som grunnlag for verdsettinga. Omløpsmidlar, trekte frå kortsiktig gjeld og eventuelle andre plikter, kjem fram som avrekning med statskassa.

TRANSAKSJONSBASERTE INNTEKTER

Transaksjonar er resultatførde til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntektsføring ved sal av varer skjer på leveringstidspunktet.

INNTEKTER FRÅ LØYVINGSFINANSIERTE AKTIVITETAR

Løyvingsrapporteringa viser rekneskapstal som Nasjonalbiblioteket har rapportert til statsrekneskapen. Den er stilt opp etter dei kapitla og postane i løyvingsrekneskapen som Nasjonalbiblioteket har til fullmakt å disponere. Oppstillinga viser alle finansielle eigendelar og plikter Nasjonalbiblioteket står oppført med i statens kapitalrekneskap.

Løyvingar blir førde til inntekt i den perioden når aktiviteten som løyvinga er meint å finansiere er utført, det vil seie i den perioden kostnadane kjem til. Når årsrekneskapen blir lagt fram, er den endelege løyvinga til drift inntektsført i dette året. Endeleg løyving til drift svarar til løyvingar i året. Unytta løyving som ikkje kan overførast til neste rekneskapsår, er ikkje inntektsført.

Investeringsløyvingar er førde på rekneskapslinia ikkje inntektsført løyving, knytt til anleggsmidlar i balansen med den summen som faktisk er investert i rekneskapsperioden. Investeringsløyvingar som kan overførast blir ikkje inntektsførde. Inntektsføring av investeringsløyvingar har skjedd i takt med avskrivingane av anleggsmidlane.

KOSTNADER

Kostnader som blir finansierte gjennom løyvingar, er rekneskapsførde i den perioden når dei aktivitetane er utførde som løyvingane er meint å finansiere.

PENSJONAR

SRS 25 legg til grunn ei forenkla rekneskapsmessig tilnærming til pensjonar. Derfor er det ikkje gjort utrekningar eller avsettingar for eventuell over-/underdekking i pensjonsordninga som svarar til NRS6. Pensjonskostnaden i året svarar derfor til årleg premiesum til Statens pensjonskasse (SPK). Nasjonalbiblioteket betalar ikkje premie til SPK. Premien blir dekt over sentralt kapittel i statsbudsjettet. Det er i rekneskapen lagt til grunn ein sjablongmessig sats for utrekning av pensjonspremie. Sjå òg note 2 for ei meir detaljert skildring av tilnærningsmetoden.

I samsvar med SRS'ane er personal- og pensjonskostnader periodiserte på månadsbasis i 2015.

Forsikringar

Nasjonalbiblioteket blei som følge av prinsippet om staten som sjølvassurandør pålagt å dekkje ei yrkesskadeerstatning i 2015. Dette er gjennomført i samsvar med dei prinsippa som er fastlagde i lov om statens pensjonskasse og hovudtariffavtala i staten.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV BALANSEPOSTAR

Omløpsmidlar og kortsiktig gjeld omfattar postar som forfall til betaling innan eitt år etter innkjøpstidspunktet, og postar som knyter seg til varekrinsløpet. Dei andre postane er klassifiserte som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Omløpsmidlar er sette til det lågaste av innkjøpskost og verkeleg verdi. Kortsiktig gjeld er balanseført til nominell sum på opptakstidspunktet.

Anleggsmidlar er vurderte til innkjøpskost, med frådrag for avskrivningar og nedskrivne til verkeleg verdi ved eventuell bruksendring. I samsvar med SRS'ane skal aktivering av anleggsmidlar (immaterielle og varige) og avskrivningar på desse, periodiserast på månadsbasis.

IMMATERIELLE EIGENDELAR

Eksternt innkjøpte immaterielle eigendelar er balanseførde.

VARIGE DRIFTSMIDLAR

Varige driftsmidlar er balanseførde og blir avskrivne over den økonomiske levetida til driftsmidlane.

FINANSIERING AV PERIODISERTE POSTAR

Omløpsmidlar/kortsiktig gjeld

For Nasjonalbiblioteket gjeld: Nettobeløpet av alle balansepostar, med unnatak av immaterielle eigendelar og varige driftsmidlar, har motpost i avrekning med statskassa. Avrekninga gjev såleis eit uttrykk for statens eigarkapital når det gjeld kortsiktige postar og eventuelle finanzielle anleggsmidlar.

Anleggsmidlar

Balanseført verdi av immaterielle eigendalar og varige driftsmidlar har motpost i rekneskapslina *Ikkje inntektsført løyving* knytt til anleggsmidlar. Dette representerer finansieringa av desse anleggsmidlane. Ved tilgang av immaterielle eigendalar og varige driftsmidlar er innkjøpskostnaden balanseført. Samstundes har innkjøpskostnaden gått til reduksjon av resultatposten *Inntekt frå løyvingar* og til auke av balanseposten *Ikkje inntektsført løyving* knytt til anleggsmidlar.

Avskriving av anleggsmidlar er kostnadsført. I takt med gjennomført avskriving er ein tilsvarende sum inntektsført under *Inntekt frå løyving*. Dette er gjort ved at finansieringsposten *Ikkje inntektsført løyving* knytt til anleggsmidlar er løyst opp i takt med at anleggsmidlet er bruka i verksemda. Konsekvensen av dette er at avskrivingane har ein resultatnøytral verknad.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidlar er gevinst/tap resultatført rekneskapsmessig. Gevinst/tap er utrekna som skilnaden mellom salsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterande bokført verdi av *Ikkje inntektsført løyving* knytt til anleggsmiddelet på realisasjonstidspunktet, er inntektsført.

FORDRINGER

Kundefordringar og andre krav er oppførde i balansen til pålydande. Avsetting til tap skjer på grunnlag av individuelle vurderingar av dei enkelte krava. Når det gjeld kundefordringar kan det i tillegg gjerast ei uspesifisert avsetting for å dekke venta tap. Det er sett av 0,89 mill. kr til venta tap på fordringar i 2015. For nærmere spesifikasjon, sjå note 13 Kundefordringar.

VALUTA

Pengepostar i utanlandsk valuta er sette til gjeldande kurs når rekneskapsåret er slutt. Her er lagt til grunn den daglege spotkursen fra Noregs Bank.

SJØLVASSURANDØRPRINSIPP

Staten opererer som sjølvassurandør. Det er følgjeleg ikkje inkludert postar i balanse- eller resultatrekneskapen som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller -plikter.

STATENS KONSERNKONTOORDNING

Nasjonalbiblioteket er omfatta av statens konsernkontoordning. Det vil seie at alle innbetalingar og utbetalingar blir oppgjorde dagleg mot oppgjerskontoane våre i Noregs Bank.

Nasjonalbiblioteket blir ikkje tilført likvide midlar gjennom året. Nasjonalbiblioteket har ein trekkrett på konsernkonto som svarar til netto løyving. Skilnaden mellom inntektsført løyving og netto trekk på konsernkontoen går inn i avrekninga med statskassa. Ved slutten av året gjeld særskilte reglar for oppgjer/overføring av mellomverande. For Nasjonalbiblioteket blir saldoen på den enkelte oppgjerskontoen i Noregs Bank nullstilt når ein går over til nytt rekneskapsår.

For tabellar med oversyn over rekneskap og notar, sjå vedlegg 1.

Vedlegg 1:

Oppstilling av bevilgningsrapportering, 31.12.2015							
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2015	Merutgift (-) og mindreutgift
0326	Driftsutgifter	01	Driftsutgifter		445 292 000	437 463 907	7 828 093
0326	Større anskaffelser og vedlikehold	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold		33 470 000	25 739 190	7 730 810
0326	Tilskuddsforvaltning	80	Diverse		57 782 000	57 781 777	223
1633	Nettoordning for mva i staten	01	Driftsutgifter			21 769 411	
<i>Sum utgiftsfors</i>					536 544 000	542 754 284	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2015	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3326	Ymse inntekter	01	Driftsinntekter		8 904 000	12 432 147	3 528 147
5309	Tilfelige inntekter	29	Ymse			582 901	
5700	Arbeidsgiveravgift, SLP	72	Arbeidsgiveravgift			18 497 271	
<i>Sum inntektsfors</i>					8 904 000	31 512 319	
<i>Netto rapportert til bevilgningsregnskapet</i>						511 241 965	
Kapitalkontoer							
60074901	Norges Bank KK/innbetalinger					21 444 148	
60074902	Norges Bank KK/utbetalinger					-532 332 920	
703821	Endring i mellomværende med statskassen					-353 194	
<i>Sum rapportert</i>						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (201512)							
Konto	Tekst				2015	2014	Endring
6260	Aksjer				0	0	0
703821	Mellomværende med statskassen				-9 723 603	-9 370 409	-353 194

Virksomhet: Nasjonalbiblioteket

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overfort fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
032601	10 599 000	434 693 000	445 292 000
032645	11 555 000	21 915 000	33 470 000
032680	0	57 782 000	57 782 000
332601	0	8 904 000	8 904 000

Virksomhet: Nasjonalbiblioteket**Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overforbart**

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/mindreutgift	Utgiftsfors av andre i hht avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter/mindreinntektet(-) i hht merinntektsfullmakt	Ondisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overforbart belop *	Mulig overforbart belop beregnet av virksomheten
032601	Driftsutgifter	7 828 093		7 828 093	3 528 147			11 356 240	22 264 600	11 356 240
032645	Større anskaffelser og vedlikehold	7 730 810		7 730 810	0			7 730 810		7 730 810
032680	Tilskuddsforvaltning			0	0			0		0
332601				0	0			0		0
www45	"kan overføres"			0				0		
www70				0	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		
www75	"overslagsbevilgning"			0	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2015

	2015	2014
Driftsinntekter rapportert til bevilningsregnskapet		
Innbetalinger fra gebyrer	19 079	33 609
Innbetalinger fra tilskudd og overforinger	1 030 000	336 430
Salgs- og leieinnbetalinger	11 380 994	6 437 101
Andre innbetalinger	36 640 936	35 326 930
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>	49 071 009	42 134 071
Driftsutgifter rapportert til bevilningsregnskapet		
Utbetalinger til lønn	258 215 559	245 224 548
Andre utbetalinger til drift	224 490 350	236 679 616
<i>Sum utbetalinger til drift</i>	482 705 909	481 904 164
Netto rapporterte driftsutgifter	433 634 900	439 770 093
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilningsregnskapet		
Innbetaling av finansinntekter	2 074	-3 773
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>	2 074	-3 773
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilningsregnskapet		
Utbetaling til investeringer	17 824 848	32 229 078
Utbetaling til kjøp av aksjer	0	0
Utbetaling av finansutgifter	28 360	79 696
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>	17 853 207	32 308 773
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	17 851 133	32 312 546
Innkrevingsvirksomhet og andre overforinger til staten		
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overforinger til staten</i>	0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overforinger fra staten		
Utbetalinger av tilskudd og stønader	57 781 777	83 974 016
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overforinger fra staten</i>	57 781 777	83 974 016
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *		
Gruppelivs forsikring - konto 1985 (ref.kap. 5309, inntekt)	582 901	557 146
Arbeidsgiveravgift - konto 1986 (ref.kap 5700, inntekt)	18 497 271	17 641 526
Nettosфорingsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	-21 769 411	0
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>	-2 689 239	18 198 672
Netto rapportert til bevilningsregnskapet	511 957 048	537 857 984
Oversikt over mellomværende med statskassen **		
Fjendeler og gjeld	2015	2014
Fordringer	175 919	80 744
Kasse	21 000	21 000
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk	-8 224 003	-8 714 500
Skyldige offentlige avgifter	-1 838 020	-883 000
Annен gjeld	141 501	125 347
<i>Sum mellomværende med statskassen</i>	-9 723 603	-9 370 409

Resultatregnskap - rapportperiode: 201512

	Note	31.12.2015	31.12.2014
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilninger	1	493 554 135	504 531 305
Inntekt fra gebyrer	1	18 576	26 511
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	1 030 000	336 430
Salgs- og leieinntekter	1	12 552 156	6 243 523
Gevinst ved avgang av anleggsmidler	1	0	0
Andre driftsinntekter	1	0	0
<i>Sum driftsinntekter</i>		507 154 868	511 137 769
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	2	258 096 232	246 070 930
Varekostnader		0	0
Andre driftskostnader	3	225 112 257	239 026 870
Avskrivninger	4,5	27 099 716	24 499 258
Nedskrivninger	4,5	0	0
<i>Sum driftskostnader</i>		510 308 206	509 597 059
Driftsresultat		-3 153 338	1 540 711
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	2 074	0
Finanskostnader	6	28 360	81 610
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		-26 285	-81 610
Resultat av periodens aktiviteter		-3 179 623	1 459 101
Avregninger			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	3 179 623	-1 459 101
<i>Sum avregninger</i>		3 179 623	-1 459 101
Periodens resultat		0	0
<i>Disponeringer</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd til andre	10	57 781 777	83 974 016
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	10	57 781 777	83 974 016
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0

Balanse - rapportperiode: 201512

	Note	31.12.2015	31.12.2014
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Forskning og utvikling	4	0	0
Rettigheter og lignende immaterielle eiendeler	4	2 765 136	3 209 882
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		2 765 136	3 209 882
II Varige driftsmidler			
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	0	0
Maskiner og transportmidler	5	6 954 360	9 229 171
Driftslosøre, inventar, verktoy og lignende	5	65 055 968	71 611 280
Anlegg under utførelse	5	0	0
Beredskapskraflelser	5	0	0
<i>Sum varige driftsmidler</i>		72 010 329	80 840 450
Sum anleggsmidler		74 775 464	84 050 332
B. Omløpsmidler			
I Varebeholdninger og forskudd til leverandører			
Varebeholdninger	12	0	0
Forskuddsbetalinger til leverandører	12	0	0
<i>Sum varebeholdninger og forskudd til leverandører</i>		0	0
II Fordringer			
Kundefordringer	13	799 504	405 468
Andre fordringer	14	1 585 761	80 744
Oppkjente, ikke fakturerte inntekter	16	142 350	0
<i>Sum fordringer</i>		2 527 615	486 212
III Kasse og bank			
Bankinnskudd	17	0	0
Andre kontanter og kontantekvivalenter	17	21 000	21 000
<i>Sum kasse og bank</i>		21 000	21 000
Sum omløpsmidler		2 548 615	507 212
Sum eiendeler		77 324 079	84 557 544

Balanse - rapportperiode 201512

	Note	31.12.2015	31.12.2014
VIRKSOMHETSKAPITAL OG GJELD			
C. Virksomhetskapital			
I Innskutt virksomhetskapital			
Innskutt virksomhetskapital	8	0	0
<i>Sum innskutt virksomhetskapital</i>		0	0
II Opptjent virksomhetskapital			
Opptjent virksomhetskapital	8	0	0
<i>Sum opptjent virksomhetskapital</i>		0	0
Sum virksomhetskapital		0	0
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler	4. 5	74 775 464	84 050 332
Andre avsetninger for forpliktelser		0	0
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		74 775 464	84 050 332
II Annen langsiktig gjeld			
Ovrig langsiktig gjeld		0	0
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		0	0
Skyldig skattetrekk		8 224 003	8 714 500
Skyldige offentlige avgifter		4 469 654	3 277 401
Avsatte feriepenger		22 310 929	21 823 012
Forskuddsbetalte, ikke oppnjente inntekter	16	0	0
Annен kortsiktig gjeld	18	5 448 073	4 418 017
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		40 452 659	38 232 931
IV Avregning med statskassen			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	-37 904 044	-37 725 719
<i>Sum avregning med statskassen</i>		-37 904 044	-37 725 719
Sum gjeld		77 324 079	84 557 544
Sum virksomhetskapital og gjeld		77 324 079	84 557 544

Note 1 Driftsinntekter

	31.12.2015	31.12.2014
Inntekt fra bevilgninger		
Årets bevilgning fra overordnet departement*	469 858 000	492 425 000
Årets bevilgning fra andre departement, belastningsfullmakt*		
- brutto benyttet til investeringer i immaterielle eiendeler og varige driftsmidler av årets bevilgning	-17 824 848	-32 229 078
- ubruk bevilgning til investeringsformål (post 30-49)	-22 219 669	-15 490 805
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger)	27 099 716	24 499 258
+ inntekt til pensjoner**	36 640 936	35 326 930
- utbetaling til tilskudd til andre	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger (spesifiseres)	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger	493 554 135	504 531 305
** Benyttes av virksomheter som får arbeidsgivers andel av pensjon dekket via sentral bevilgning til SPK.		
Inntekt fra gebyrer		
Gebyrer	18 576	26 511
	0	0
	0	0
Sum inntekt fra gebyrer	18 576	26 511
Inntekt fra tilskudd og overføringer		
<i>Inntekt fra tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer</i>		
Tilskudd fra andre statlige virksomheter	0	0
	0	160 000
	0	0
<i>Sum inntekt fra tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer</i>	<i>0</i>	<i>160 000</i>
<i>Inntekt fra tilskudd og overføringer fra andre</i>		
Tilskudd fra EU	0	146 430
Andre tilskudd/overføringer	1 030 000	30 000
Andre tilskudd	0	0
<i>Sum inntekt fra tilskudd og overføringer fra andre</i>	<i>1 030 000</i>	<i>176 430</i>
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	1 030 000	336 430
Salgs- og leieinntekter		
Salgsinntekt tjenester, avgiftspliktig	3 276 340	943 621
Prosjektinntekter (Salgsinntekt tjenester, avgiftsfri)	9 269 732	5 299 902
Inntekter fra undervisningsoppdrag	6 085	0
Sum salgs- og leieinntekter	12 552 156	6 243 523
Gevinst ved avgang av anleggsmidler*		
Salg av eiendom	0	0
Salg av maskiner, utstyr mv.	0	0
Salg av andre driftsmidler	0	0
Gevinst ved avgang av anleggsmidler	0	0
*Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres, og det skal angis eventuell omerking av midlene.		
Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter, ref. note 4 og 5.		
Andre driftsinntekter		
Uoppkjent inntekt	0	0
Andre inntekter	0	0
Sum andre driftsinntekter	0	0
Sum driftsinntekter	507 154 868	511 137 769

Note 2 Lønn og sosiale kostnader

	31.12.2015	31.12.2014
Lønninger *	187 820 329	182 230 313
Feriepenger	23 520 540	22 630 951
Arbeidsgiveravgift	21 591 944	20 835 419
Pensjonskostnader**	29 490 823	28 417 399
Sykepenger og andre refusjoner	-7 761 270	-9 843 524
Andre ytelser	3 433 866	1 800 371
Sum lønn og sosiale kostnader	258 096 232	246 070 930

Antall årsverk:**400****399***** Lønninger:**

Økningen i lønn fra 2014 - 2015 skyldes i hovedsak helårseffekt av tariff revisjon 2014. Ordinært lønnsoppgjør med virkningstidspunktet 1/5 samlokale forhandlinger 2015.

** Pensjonspremie:

Nasjonalbiblioteket betaler ikke selv pensjonspremie til SPK, og kostnad til premie er heller ikke dekket av virksomhetens bevilgning. Premie dekkes i samsvar med sentral ordning i staten. Det er i regnskapet lagt til grunn en estimert sats for beregning av pensjonskostnad. Pensjonene er kostnadsført basert på denne satsen multiplisert med påløpt pensjonsgrunnlag i virksomheten. Vi viser for øvrig til note 1 om resultatføring av kalkulatoriske inntekter til pensjoner.

Note 3 Andre driftskostnader

	31.12.2015	31.12.2014
Husleie	112 859 610	109 788 433
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	2 706 811	2 360 374
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	9 663 423	13 099 405
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	10 781 608	11 688 637
Mindre utstyrsskaffelser	4 212 061	5 135 019
Leie av maskiner, inventar og lignende	977 109	1 002 284
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	41 218 756	48 262 137
Reiser og diett	9 698 707	9 819 981
Øvrige driftskostnader*	32 994 171	37 870 599
Sum andre driftskostnader	225 112 257	239 026 870

*Spesifiseres ytterligere dersom det er andre vesentlige beløp som bor fremgå av regnskapet.

Merknad:

Andre driftskostnader er om lag 14 mill. kr lager i 2015 enn i 2014.

I 2015 er kostnadene uten mva mens de i 2014 er med mva.

Dette følger av at det i 2015 ble innført nettoordning for mva i staten.

Note 4 Immaterielle eiendeler

	FoU	Rettigheter mv.	Immaterielle eiendeler under utførelse	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.2015	0	4 664 730	0	4 664 730
Tilgang 2015	0	441 150	0	441 150
Avgang anskaffelseskost i 2015 (1)	0	0	0	0
Fra immaterielle eiendeler under utførelse til annen gruppe i 2015	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2015	0	5 105 880	0	5 105 880
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.2015	0	0	0	0
Nedskrivninger i 2015	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger pr. 01.01.2015	0	1 454 848	0	1 454 848
Ordinære avskrivninger i 2015	0	885 896	0	885 896
Akkumulerte avskrivninger avgang i 2015 (1)	0	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2015	0	2 765 136	0	2 765 136

Note 5 Varige driftsmidler

	Tomter	Bygninger	Infrastruktur-eiendeler	Maskiner, transportmidler	Driftslosore, inventar, verktoy o.l.	Anlegg under utførelse	Beredskapsanskaffelser	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2015	0	0	0	18 273 810	147 979 675	0	0	166 253 485
Tilgang i 2015	0	0	0	592 188	16 791 510	0	0	17 383 698
Avgang anskaffelseskost i 2015 (1)	0	0	0	0	0	0	0	0
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe i 2015	0	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2015	0	0	0	18 865 997	164 771 186	0	0	183 637 183
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.2015	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedskrivninger i 2015	0	0	0	0	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2015	0	0	0	9 044 639	76 368 396	0	0	85 413 035
Ordinære avskrivninger i 2015	0	0	0	2 866 998	23 346 822	0	0	26 213 820
Akkumulerte avskrivninger avgang i 2015 (1)	0	0	0	0	0	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2015	0	0	0	6 954 360	65 055 968	0	0	72 010 329

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

	31.12.2015	31.12.2014
Finansinntekter		
Renteinntekter	0	0
Agiogevinst	2 074	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum finansinntekter	2 074	0
Finanskostnader		
Rentekostnad	1 343	5 530
Nedskrivning av aksjer	0	0
Agiotap	27 017	76 079
Annen finanskostnad	0	0
Sum finanskostnader	28 360	81 610

Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital

	31.12.2015	31.12.2014	Gjennomsnitt i perioden
Balanseført verdi immaterielle eiendeler	2 765 136	3 209 882	2 987 509
Balanseført verdi varige driftsmidler	72 010 329	80 840 450	76 425 389
Sum	74 775 464	84 050 332	79 412 898

Antall måneder på rapporteringstidspunktet:

12

Gjennomsnittlig kapitalbinding i år 2015:

79 412 898

Fastsatt rente for år 2015:

0,0205

Beregnet rentekostnad på investert kapital:***1 627 964**

*Beregnet rentekostnad på investert kapital skal kun ges som noteopplysning. Den beregnede rentekostnaden skal ikke regnskapsføres.

Note 7A Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjettet virksomheter)

A) Avregning med statskassen

	31.12.2015	31.12.2014	Endring
Finansielle anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler	0	0	0
<i>Sum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Omløpsmidler			
Varebeholdninger og forskudd til leverandører	0	0	0
Kundefordringer	1 694 104	405 468	1 288 636
Andre fordringer	691 161	80 744	610 417
Oppjente, ikke fakturerte inntekter	142 350	0	142 350
Kasse og bank	21 000	21 000	0
<i>Sum</i>	<i>2 548 615</i>	<i>507 212</i>	<i>2 041 403</i>
Annen langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	0	0	0
Skyldig skattetrekk	-8 224 003	-8 714 500	490 497
Skyldige offentlige avgifter	-4 469 654	-3 277 401	-1 192 253
Avsatte feriepenger	-22 310 929	-21 823 012	-487 917
Forskuddsbetalte, ikke oppjente inntekter	0	713	-713
Annen kortsiktig gjeld	-5 448 073	-4 418 730	-1 029 342
<i>Sum</i>	<i>-40 452 659</i>	<i>-38 232 931</i>	<i>-2 219 729</i>
Avregning med statskassen*	-37 904 044	-37 725 719	-178 325

Nettosummen av omløpsmidler og kortsiktig gjeld vil som hovedregel ha sin finansiering knyttet til regnskapslinjen *Avregning med statskassen*. Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler vil som hovedregel følge forpliktelsesmodellen, dvs. ha finansiering (motpost) klassifisert som avsetning for langsiktige forpliktelser på regnskapslinjen *Ikke inntektsfort bevilgning knyttet til anleggsmidler*.

Avstemming av periodens resultat mot endring i avregning med statkassen (kongruensavvik)

Konsernkonto utbetaling	-532 332 920
Konsernkonto innbetaling	21 444 148
<i>Netto trekk konsernkonto</i>	<i>-510 888 772</i>
Immbetaling immrevningsvirksomhet	0
Utbetaling tilskuddsforvaltning	57 781 777
Inntektsfort fra bevilgning (kontogruppe 19)	447 638 331
Arbeidsgiveravgift/gruppeliv rapportert på kap. 5700/5309	-19 080 172
Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift rapportert på statskonto 1633.01	21 769 411
Tilbakeførte utsatte inntekter ved avgang anleggsmidler, der forplikelsen ikke er resultatført	0
Korrigering av avsetning for feriepenger (ansatte som går over i annen statlig stilling)	-221 873
Andre avstemmingsposter (spesifiseres)	0
<i>Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto</i>	<i>-3 001 298</i>
Resultat av periodens aktiviteter for avregning mot statkassen	3 179 623
Sum endring i avregning med statkassen *	178 325

*Sum endring i avregning med statkassen skal stemme med sum i endringskolonnen ovenfor.

Note 7B Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjeterte virksomheter)

B) Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2015	31.12.2015	
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statkassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statkassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Varebeholdninger og forskudd til leveranører	0	0	0
Kundefordringer	1 694 104	0	1 694 104
Andre fordringer	691 161	515 487	175 674
Oppnjente, ikke fakturerte inntekter	142 350	0	142 350
Kasse og bank	21 000	21 000	0
<i>Sum</i>	2 548 615	536 487	2 012 128
Annen langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	0	0	0
Skyldig skattetrekk	-8 224 003	-8 224 003	0
Skyldige offentlige avgifter	-4 469 654	-1 832 823	-2 636 831
Avsatte feriepenger	-22 310 929	0	-22 310 929
Forskuddsbetalte, ikke oppnjente inntekter	0	0	0
Annен kortsiktig gjeld	-5 448 073	-203 263	-5 244 809
<i>Sum</i>	-40 452 659	-10 260 090	-30 192 570
Sum	-37 904 044	-9 723 603	-28 180 442

Mellomværende med statkassen består av tidsavgrensningposter som er rapportert til statsregnskapet (S-rapport). Avregning med statkassen inneholder mellomværende med statkassen, men også flere tidsavgrensningposter enn det som er rapportert til statsregnskapet.

Note 10 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2015	31.12.2014
Overføring til andre statlige regnskaper	0	0
Tilskudd og stønader fra staten til andre	57 781 777	83 974 016
Sum utbetalinger av tilskudd til andre	57 781 777	83 974 016

Virksomhet: Nasjonalbiblioteket

Rapport kjørt: 29.01.2016 09:53

Note 13 Kundefordringer

	31.12.2015	31.12.2014
Kundefordringer til pålydende	1 694 104	405 468
Avsatt til forventet tap (-)	-894 600	0
Sum kundefordringer	799 504	405 468

Virksomhet: Nasjonalbiblioteket

Rapport kjørt: 29.01.2016 09:53

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

	31.12.2015	31.12.2014
Forskuddsbetalt lønn	0	0
Reiseforskudd	29 587	0
Personallån	146 332	83 740
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddsbetalte kostnader	1 409 842	0
Andre fordringer*	0	-2 996
Fordring på datterselskap mv.	0	0
Sum andre kortsiktige fordringer	1 585 761	80 744

*Spesifiseres ytterligere dersom det er andre vesentlige belop som bør fremgå av regnskapet.

Virksomhet: Nasjonalbiblioteket

Rapport kjørt: 29.01.2016 09:53

Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter / Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter

Opptjente, ikke fakturerte inntekter (fordring)

	31.12.2015	31.12.2014
Inntektskrav Norsk Oljemuseum	142 350	0
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	142 350	0

Virksomhet: Nasjonalbiblioteket

Rapport kjørt: 29.01.2016 09:53

Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende

	31.12.2015	31.12.2014
Innskudd statens konsernkonto (nettobudsjetterte virksomheter)	0	0
Øvrige bankkontoer	0	0
Håndkasser og andre kontantbeholdninger	21 000	21 000
Sum bankinnskudd og kontanter	21 000	21 000

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2015	31.12.2014
Skyldig lønn	40 591	12 636
Skyldige reiseutgifter	0	0
Annen gjeld til ansatte	-3 669 137	-3 765 273
Påløpte kostnader	-1 915 240	-778 091
Annen kortsiktig gjeld*	95 714	112 710
Gjeld til datterselskap mv.	0	0
Sum annen kortsiktig gjeld	-5 448 073	-4 418 017

*Spesifiseres ytterligere dersom det er andre vesentlige belop som bor fremgå av regnskapet.